

Förslag till rådets förordning om kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som har ansvaret för att pröva en asylansökan som en medborgare i tredje land har gett in i någon medlemsstat

(2001/C 304 E/10)

(Text av betydelse för EES)

KOM(2001) 447 slutlig — 2001/0182(CNS)

(Framlagt av kommissionen den 26 juli 2001)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 63.1 a i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande, och

av följande skäl:

- (1) En gemensam asylpolitik, som omfattar ett gemensamt europeiskt asylsystem, är en del av Europeiska unionens mål att gradvis upprätta ett område med frihet, säkerhet och rättvisa som är öppet för alla som av olika omständigheter tvingas söka skydd inom gemenskapen på laglig väg.
- (2) Europeiska rådet enades vid sitt särskilda möte i Tammerfors den 15 och 16 oktober 1999 om att arbeta för att ett gemensamt europeiskt asylsystem skapas, grundat på en fullständig och allomfattande tillämpning av Genèvekonventionen angående flyktingars rättsliga ställning av den 28 juli 1951, kompletterad genom New York-protokollet av den 31 januari 1967, och på så sätt garantera att ingen skickas tillbaka för att bli utsatt för förföljelse, det vill säga att principen om "non-refoulement" bevaras.
- (3) I slutsatserna från Tammerfors angavs även att ett sådant system på kort sikt bör omfatta ett tydligt och praktiskt genomförbart sätt att fastställa vilken stat som har ansvaret för att pröva en asylansökan.
- (4) En sådan metod måste grundas på kriterier som är objektiva och rättvisa för både medlemsstaterna och de berörda personerna. Den måste framför allt göra det möjligt att snabbt fastställa ansvarig medlemsstat för att garantera faktisk tillgång till förfarandena för fastställande av flyktingstatus och inte inkräkta på den målsättning om snabb behandling av asylansökningar som ligger till grund för rådets direktiv . . ./EG om miniminormer för medlemsstaternas förfaranden för att bevilja eller återkalla flyktingstatus.

(5) Det stegvisa genomförandet av ett gemensamt europeiskt asylsystem kan på sikt leda till ett gemensamt förfarande och en gemensam status i hela unionen för personer som har rätt till asyl. Det är nu dags att, samtidigt som man tillför de förbättringar som erfarenheten visat nödvändiga, bekräfta de principer som ligger till grund för konventionen rörande bestämmandet av den ansvariga staten för prövningen av en ansökan om asyl som framställts i en av medlemsstaterna i de Europeiska gemenskaperna, som undertecknades i Dublin den 15 juni ⁽¹⁾ (nedan kallad Dublinkonventionen). Genomförandet av konventionen har underlättat harmoniseringen av flyktingpolitiken och gjort det möjligt att mildra de problem som uppstått till följd av den ojämnt fördelade tillströmningen av asylsökande.

(6) Familjer bör hållas samman när detta är förenligt med de mål man vill uppnå genom att införa kriterier och mekanismer för att fastställa vilken medlemsstat som skall ansvara för prövningen av en asylansökan.

(7) Om en och samma medlemsstat gör en samlad prövning av asylsökningar från medlemmar i samma familj, ges det utrymme för en noggrannare prövning av ansökningarna och större enhetlighet i de beslut som fattas i dessa ärenden. Denna princip får dock inte strida mot målsättningen att ha en snabb prövning av asylansökningar. Dess tillämpning bör således begränsas till de fall där prövningen av ansökan från den familjemedlem som anlänt först handläggs enligt ett normalt förfarande hos myndigheten ansvarig för fastställande av flyktingstatus, med undantag för förfaranden om upptagande till sakprövning, påskyndade förfaranden vid uppenbart ogrundade ansökningar eller överklaganden. Medlemsstaterna måste dock ha möjlighet att frågå kriterierna om prövningsansvar om allvarliga skäl, särskilt humanitära sådana, påkallar att en familj förs samman.

(8) Ett gradvis upprättande av ett område utan inre gränser, där den fria rörligheten för personer garanteras i enlighet med bestämmelserna i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskaperna, innebär att varje medlemsstat skall ansvara inför de övriga för sina insatser när det gäller tredjelandsmedborgares inresa och vistelse och, i en anda av solidaritet och ansvar, ta konsekvenserna av detta i asyländerna. Kriterierna för ansvarets fördelning måste återspegla denna princip.

⁽¹⁾ EGT C 254, 19.8.1997, s. 1.

- (9) Europaparlamentets och rådet direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter⁽¹⁾ är tillämpligt i detta sammanhang. För att möjliggöra utbyte av de personuppgifter som behövs för att genomföra bestämmelserna om övertagande och återtagande av asylsökande och andra skyldigheter som följer av denna förordning är det nödvändigt att precisera hur vissa av bestämmelserna i detta direktiv skall tillämpas.
- (10) Det går att förenkla genomförandet av förordningen och öka dess effektivitet genom bilaterala överenskommelser mellan medlemsstaterna för att förbättra kommunikationen mellan behöriga myndigheter, korta ner förfarandena eller förenkla handläggningen av framställningar om övertagande eller återtagande och fastställa former för hur överföringar av asylsökande skall verkställas.
- (11) En bestämmelse som syftar till att begränsa antalet överföringar av asylsökande mellan två medlemsstater kan vara en rationell åtgärd som gynnar både de berörda medlemsstaterna och de asylsökande.
- (12) Det är nödvändigt att säkra överensstämmelse mellan Dublinkonventionens bestämmelser om ansvarig medlemsstat och motsvarande bestämmelser i denna förordning. Man bör även se till att det finns överensstämmelse mellan denna förordning och rådets förordning EG nr 2725/2000 av den 11 december 2000 om inrättande av Eurodac för jämförelse av fingeravtryck för en effektiv tillämpning av Dublinkonventionen⁽²⁾.
- (13) Det saknas skäl att ge denna förordning ett annat territoriellt tillämpningsområde än Dublinkonventionen, som förordningen är tänkt att ersätta, i synnerhet eftersom de berörda personerna skulle drabbas hårt av eventuella överföringar från avlägsna områden.
- (14) Denna förordning bör tillämpas lika för alla asylsökande, utan diskriminering.
- (15) Medlemsstaterna bör föreskriva ett system av påföljder för överträdelse av förordningen.
- (16) De åtgärder som behövs för genomförandet av denna förordning utgör åtgärder med allmän räckvidd enligt artikel 2 i rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter⁽³⁾ och de bör därför antas enligt det föreskrivande förfarandet i artikel 5 i nämnda beslut.
- (17) Genomförandet av förordningen bör utvärderas regelbundet.

⁽¹⁾ EGT L 281, 23.11.1995, s. 31.

⁽²⁾ EGT L 316, 15.12.2000, s. 1.

⁽³⁾ EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

- (18) Denna rättsakt respekterar de grundläggande rättigheter och iaktar de principer som erkänns såsom allmänna gemenskapsrättsliga principer, bland annat i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna⁽⁴⁾. Den syftar särskilt till att säkerställa full respekt för den rätt till asyl som fastställs i artikel 18 i stadgan.
- (19) Denna förordning överensstämmer med subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna i artikel 5 i EG-fördraget. Målet med den planerade åtgärden, nämligen att fastställa kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som har ansvaret för att pröva en asylansökan som en medborgare i tredje land har gett in i någon medlemsstat, kan inte i tillräcklig utsträckning uppnås av medlemsstaterna. På grund av den planerade åtgärdens omfattning eller verkningar kan målet bättre uppnås på gemenskapsnivå. Direktivet går inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE:

KAPITEL I

FÖREMÅL OCH DEFINITIONER

Artikel 1

I denna förordning fastställs kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som har ansvaret för att pröva en asylansökan som en medborgare i tredje land har gett in i någon medlemsstat.

Artikel 2

I denna förordning används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

- a) *tredjelandsmedborgare*: personer som inte är unionsmedborgare enligt artikel 17 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.
- b) *Genèvekonventionen*: konventionen om flyktingars rättsliga ställning av den 28 juli 1951, ändrad genom New York-protokollet av den 31 januari 1967.
- c) *asylansökan*: En ansökan genom vilken en person begär skydd av en medlemsstat och som kan antas ha lämnats in på den grunden att han eller hon är en flykting i den mening som avses i artikel 1.A i Genèvekonventionen. En ansökan om skydd antas vara en asylansökan, om inte personen i fråga uttryckligen begär en annan typ av skydd, som det kan ansökas om särskilt.
- d) *sökande eller asylsökande*: En person som har ansökt om asyl och vars ansökan ännu inte har lett till ett slutligt beslut. Ett slutligt beslut innebär att samtliga rättsmedel som anges i direktiv .../.../EG om miniminormer för medlemsstaternas förfaranden för att bevilja eller återkalla flyktingstatus har uttömts.

⁽⁴⁾ EGT C 364, 18.12.2000, s. 1.

- e) *prövning av asylansökan*: alla de prövningsåtgärder, beslut eller bedömningar som ankommer på de behöriga myndigheterna i ett asylärende enligt rådets direktiv .../EG om miniminormer för medlemsstaternas förfaranden för att bevilja eller återkalla flyktingstatus, med undantag för förfarandena för att bestämma vilken medlemsstat som skall ansvara för asylprövningen i kraft av bestämmelserna i denna förordning.
- f) *återkallande av asylansökan*: åtgärd varigenom den asylsökande avbryter det förfarande som inleddes i och med att han eller hon lämnade in sin asylansökan. Denna åtgärd kan vara antingen uttrycklig om den sökande skriftligen tillkännager sin vilja för den behöriga myndigheten, eller underförstådd om villkoren i relevanta bestämmelser i rådets direktiv .../EG [om miniminormer för medlemsstaternas förfaranden för att bevilja eller återkalla flyktingstatus] är uppfyllda eller om den sökande vistas utan tillstånd på en annan medlemsstats territorium under förfarandet för att fastställa ansvarig stat eller under prövningen av asylansökan.
- g) *flykting*: varje tredjelandsmedborgare som åtnjuter sådan ställning som anges i Genèvekonventionen och i kraft av denna ställning beviljas rätt till inresa och vistelse i en medlemsstat.
- h) *underårig utan medföljande vuxen*: En tredjelandsmedborgare som är yngre än arton år och som anländer till medlemsstaternas territorium utan att vara i sällskap med en vuxen som enligt lag eller sedvana ansvarar för henne eller honom, så länge den underårige inte faktiskt tas om hand av en sådan vuxen.
- i) *familjemedlem*: den asylsökandes make eller maka, ogifta partner i ett varaktigt förhållande om den mottagande medlemsstatens lagstiftning jämställer ogifta par med gifta par och på villkor att paret inlett sitt förhållande i ursprungslandet, den asylsökandes ogifta barn under 18 år, oavsett relation till föräldern, eller hans eller hennes myndling, den asylsökandes far, mor eller vårdnadshavare, om den asylsökande själv är underårig, ogift och inte har fyllt 18 år samt i förekommande fall andra personer med vilka det finns ett familjeband och vilka levde tillsammans med den sökande i ursprungslandet, om en av de berörda personerna är beroende av den andra.
- j) *uppehållstillstånd*: alla tillstånd som utfärdats av myndigheterna i en medlemsstat och som berättigar en tredjelandsmedborgare att vistas på dess territorium, inklusive de handlingar som utgör det konkreta beviset på rätt att vistas på territoriet inom ramen för tillfälligt skydd eller i väntan på att den situation som hindrar att ett utvisningsbeslut går i verkställelse skall upphöra, med undantag för viseringar och andra tillfälliga tillståndshandlingar som utfärdas under handläggningen av en ansökan om uppehållstillstånd eller en asylansökan.
- k) *visering*: ett tillstånd som utfärdats av en medlemsstat eller ett beslut som fattas av en medlemsstat och som är en förutsättning för inresa för vistelse i denna medlemsstat eller flera medlemsstater. Inom ramen för denna definition finns följande typer av viseringar:
- i) *visering för längre vistelse*: ett tillstånd som utfärdats av en medlemsstat eller ett beslut som fattas av en medlemsstat och som är en förutsättning för inresa i syfte att vistas där under längre tid än tre månader.
- ii) *visering för kortare vistelse*: ett tillstånd som utfärdats av en medlemsstat eller ett beslut som fattas av en medlemsstat och som är en förutsättning för inresa i syfte att vistas där under kortare tid än tre månader.
- iii) *transitvisering*: ett tillstånd som utfärdats av en medlemsstat eller ett beslut som fattas av en medlemsstat och som är en förutsättning för transitering eller inresa för en planerad vistelse i denna medlemsstat eller flera medlemsstater.
- iv) *visering för flygplatstransitering*: ett tillstånd eller ett beslut som gör det möjligt för tredjelandsmedborgare som särskilt omfattas av detta krav att passera genom transitområdet på en flygplats, dock utan att överträda gränsen till den berörda medlemsstatens territorium, vid en mellanlandning eller ett byte mellan olika sträckor under en internationell flygning.

KAPITEL II

ALLMÄNNA PRINCIPER

Artikel 3

1. En asylansökan skall prövas av en enda medlemsstat. Prövningen skall göras av den medlemsstat som enligt kriterierna i kapitel III utpekas som ansvarig.
2. Den ansvariga medlemsstaten skall pröva asylansökan i enlighet med rådets direktiv .../EG [om miniminormer för medlemsstaternas förfaranden för att bevilja eller återkalla flyktingstatus].
3. Genom undantag från punkt 1, får varje medlemsstat pröva en asylansökan som lämnas in av en tredjelandsmedborgare, även om det inte föreligger någon sådan skyldighet enligt kriterierna i denna förordning. I så fall blir denna stat ansvarig i förordningens mening och övertar de skyldigheter som följer av detta ansvar. I förekommande fall skall denna medlemsstat underrätta den tidigare ansvariga medlemsstaten, den medlemsstat som genomför ett förfarande för att fastställa ansvarig medlemsstat eller den medlemsstat som har erhållit en framställan om övertagande eller återtagande.

Den asylsökande skall underrättas skriftligen om när prövningen av hans eller hennes asylansökan inleds.

Artikel 4

1. Förfarandet för att avgöra vilken stat som är ansvarig enligt denna förordning skall inledas när en asylansökan lämnas in i en medlemsstat första gången.

2. En asylansökan skall anses som inlämnad vid den tidpunkt då en formell ansökan från den asylsökande eller ett protokoll från myndigheterna, beroende på omständigheterna, inkom till de behöriga myndigheterna i den berörda medlemsstaten. Om ansökan inte är skriftlig, bör tiden mellan avsiktsförklaringen och upprättandet av protokollet vara så kort som möjligt.

3. Om en korrekt inlämnad asylansökan byts ut mot en ansökan om skydd på en annan grund än Genèvekonventionen, skall detta inte hindra genomförandet av förfarandet för att fastställa vilken medlemsstat som har ansvaret.

4. Vid tillämpningen av denna förordning skall situationen för underåriga barn som medföljer den asylsökande och som uppfyller definitionen av familjemedlemmar i artikel 2 i), vara ouppslösligt förknippad med situationen för deras föräldrar eller vårdnadshavare och vara en fråga för den medlemsstat som har ansvaret för att pröva föräldrarnas eller vårdnadshavarens asylansökan, även om den underåriga personen inte har lämnat in en självständig asylansökan.

5. Om en asylansökan lämnas in till de behöriga myndigheterna i en medlemsstat av en sökande som befinner sig på en annan medlemsstats territorium, åligger det den medlemsstat där sökanden befinner sig att avgöra vilken medlemsstat som skall ansvara för prövningen av asylansökan. Denna medlemsstat skall utan dröjsmål underrättas av den medlemsstat som mottagit asylansökan och därmed enligt denna förordning anses som den stat där ansökan lämnats in.

Den sökande skall underrättas skriftligen om detta överlämnande och vilken dag den ägde rum.

6. Enligt villkoren i artikel 21 är den medlemsstat i vilken asylansökan har lämnats in skyldig att, som ett led i förfarandet för att fastställa vilken medlemsstat som skall ansvara för prövningen av asylansökan, återta en asylsökande som befinner sig i en annan medlemsstat och som har formulerat en ny ansökan där efter att ha dragit tillbaka sin ansökan under förfarandet för att fastställa ansvarig stat.

Denna skyldighet skall upphöra om den asylsökande under tiden har lämnat medlemsstaternas territorium under en period på minst tre månader eller har erhållit uppehållstillstånd i en medlemsstat.

KAPITEL III

KRITERIERNAS RANGORDNING

Artikel 5

1. De kriterier för att fastställa ansvarig medlemsstat som fastställs i detta kapitel skall tillämpas i den ordning de anges.

2. Ansvarig stat skall fastställas utifrån dessa kriterier mot bakgrund av situationen vid den tidpunkt då den asylsökande först lämnade in sin ansökan i en medlemsstat.

Artikel 6

Om den asylsökande är en underårig utan medföljande vuxen, skall ansvaret ligga hos den medlemsstat där det redan finns en familjemedlem som kan ta vårdnaden om barnet, förutsatt att det ligger i barnets intresse.

Artikel 7

Om en familjemedlem till den asylsökande har beviljats rätt att i egenskap av flykting bosätta sig i en medlemsstat, skall denna medlemsstat ansvara för prövningen av ansökan, om de berörda personerna så önskar.

Artikel 8

1. Om den asylsökande har en familjemedlem vars asylansökan är under prövning i en medlemsstat inom ramen för ett normalt förfarande enligt rådets direktiv .../.../EG [om miniminormer för medlemsstaternas förfaranden för att bevilja eller återkalla flyktingstatus] och ännu inte har varit föremål för ett beslut av den myndighet som ansvarar för fastställandet enligt det direktivet, skall denna medlemsstat ansvara för prövningen av asylansökan om de berörda personerna så önskar.

2. Om familjemedlemmens asylansökan undergår ett förfarande för att fastställa om ansökan kan upptas till sakprövning enligt direktiv .../.../EG [om miniminormer för medlemsstaternas förfaranden för att bevilja eller återkalla flyktingstatus] vid den tidpunkt då den medlemsstat på vars territorium denne befinner sig kontaktas av den medlemsstat som genomför förfarandet för att fastställa vilken medlemsstat som skall pröva asylansökan, skall den anmodade medlemsstaten underätta den begärande medlemsstaten genom att lämna ett preliminärt svar inom högst två veckor. Den stat där familjemedlemmen befinner sig skall utan dröjsmål underrätta den begärande staten om att förfarandet för att fastställa om ansökan kan upptas till sakprövning har inletts. Om familjemedlemmens ansökan upptas till prövning enligt det normala förfarandet, skall punkt 1 vara tillämplig.

Artikel 9

1. Om den asylsökande har ett giltigt uppehållstillstånd, skall den medlemsstat som beviljade detta tillstånd ansvara för prövningen av asylansökan.

2. Om den asylsökande har en giltig visering, skall den medlemsstat som beviljade viseringen ansvara för prövningen av asylansökan, med undantag för om viseringen har utfärdats av en annan medlemsstats diplomatiska beskickning eller efter skriftligt bemyndigande av en annan medlemsstat. I så fall skall den staten ansvara för prövningen av asylansökan. Om en medlemsstat, till exempel av säkerhetsskäl, först samråder med den centrala myndigheten i en annan medlemsstat, anses den senares svar inte som ett skriftligt bemyndigande i den mening som avses i denna bestämmelse.

3. Om den asylsökande har flera giltiga uppehållstillstånd eller viseringar, utfärdade av olika medlemsstater, skall ansvarig medlemsstat för prövningen av asylansökan fastställas enligt följande:

- a) Den stat som har utfärdat uppehållstillstånd med längst giltighetstid eller, om tillstånden gäller för lika lång tid, den stat som har utfärdat det uppehållstillstånd som löper ut sist.
- b) Den stat som har utfärdat den visering som löper ut sist, om de olika viseringarna i övrigt är av samma beskaffenhet.
- c) Om viseringarna är av olika beskaffenhet, den stat som har utfärdat den visering som har den längsta giltighetstiden eller, om viseringarna gäller lika länge, den stat som har utfärdat den visering som löper ut sist.

4. Om den asylsökande endast har ett eller flera uppehållstillstånd som löpt ut inom den senaste tvåårsperioden, eller en eller flera viseringar som löpt ut inom den senaste sexmånadersperioden och som gjort det möjligt för honom eller henne att resa in på en medlemsstats territorium, skall punkterna 1, 2 och 3 vara tillämpliga under den tid som den asylsökande inte har lämnat medlemsstaternas territorium.

Om den asylsökande har ett eller flera uppehållstillstånd som löpt ut för mer än två år sedan eller en eller flera viseringar som löpt ut för mer än sex månader sedan och som gjort det möjligt för honom eller henne att resa in i en medlemsstat och om han eller hon inte har lämnat medlemsstaternas territorium, skall ansvaret åvila den medlemsstat i vilken ansökan lämnas in.

5. Om ett uppehållstillstånd eller en visering har utfärdats på grundval av en påhittad eller lånad identitet eller på grundval av förfalskade, efterbildade eller ogiltiga handlingar, skall detta inte hindra att den medlemsstat som utfärdat handlingarna tilldelas prövningsansvaret. Den medlemsstat som utfärdat uppehållstillståndet eller viseringen skall dock inte vara ansvarig om den staten kan fastställa att vilseledande har förekommit efter det att handlingen utfärdades.

Artikel 10

Om det kan visas att en asylsökande utan tillstånd passerat gränsen till en medlemsstat, landvägen, sjövägen eller luftvägen,

via en stat som inte är medlem i Europeiska unionen, skall den medlemsstat i vilken inresan ägt rum ansvara för prövningen av asylansökan.

Denna stats ansvar skall dock upphöra, om det kan visas att sökanden har vistats i den medlemsstat där asylansökan lämnades in i minst sex månader innan ansökan lämnades in. I detta fall är det den senare medlemsstaten som skall ansvara för prövningen av asylansökan.

Artikel 11

1. Ansvaret för att pröva asylansökan från en tredjelandsmedborgare utan viseringsplikt åligger den medlemsstat där ansökan lämnas in.

2. Om en asylansökan lämnades in vid transitering på en flygplats i en medlemsstat av en tredjelandsmedborgare vars slutdestination är ett tredje land, skall ansvaret för prövningen åligga denna medlemsstat.

Artikel 12

En medlemsstat som avsiktligt tillåter att en tredjelandsmedborgare vistas olovligen inom dess territorium under längre tid än två år, skall ha ansvaret för prövningen av asylansökan.

Artikel 13

Om det kan visas att tredjelandsmedborgaren har vistats olovligen i en medlemsstat i minst sex månader, skall ansvaret för att pröva asylansökan åligga denna medlemsstat.

Detta ansvar skall upphöra om den sökande senare har vistats olovligen i minst sex månader i en annan medlemsstat eller har lämnat medlemsstaternas territorium under en period som överstiger tre månader.

Artikel 14

Om det inte kan fastställas vilken medlemsstat som ansvarar för prövningen av asylansökan på grundval av kriterierna i denna förordning, skall den medlemsstat i vilken asylansökan först lämnades in ansvara för prövningen.

Artikel 15

Om flera medlemmar av samma familj samtidigt lämnar in en asylansökan i en medlemsstat, eller vid olika tidpunkter som ligger så nära varandra att förfarandena för att fastställa vilken stat som skall tilldelas ansvaret för prövningen kan genomföras samlat, och tillämpningen av kriterierna i denna förordning skulle leda till att familjemedlemmarna separeras, skall följande bestämmelser ligga till grund för fastställandet av ansvarig stat:

- a) Den medlemsstat som genom kriterierna utpekats som ansvarig för prövningen av flertalet familjemedlemmars asylansökningar skall ansvara för prövningen av samtliga familjemedlemmars asylansökningar.

- b) I annat fall skall den medlemsstat som genom kriterierna utpekats som ansvarig för prövningen av den äldste familjemedlemmens asylansökan ansvara för prövningen.

KAPITEL IV

HUMANITÄRA SKÄL

Artikel 16

1. En medlemsstat får, även om den inte är ansvarig enligt kriterierna i denna förordning, på begäran av en annan medlemsstat pröva en asylansökan av humanitära skäl, särskilt familjeskäl eller kulturellt betingade faktorer, förutsatt att den asylsökande går med på detta. Medlemsstaterna skall anse situationer där en av de berörda personerna är beroende av den andres stöd på grund av graviditet, barnafödande, hälsotillstånd eller hög ålder som skäl för att sammanföra en asylsökande med en familjemedlem som befinner i någon av medlemsstaterna på villkor som inte täcks av denna förordning.

Om den tillfrågade medlemsstaten bifaller denna framställan, skall ansvaret för prövningen av ansökan överföras till den staten.

2. Villkoren och förfarandena för genomförandet av denna artikel, inklusive samrådsmekanismer om medlemsstaterna skulle bli oeniga om behovet av att sammanföra personerna i fråga och, om det anses finnas ett sådant behov, var det i så fall bör ske, skall antas i enlighet med det förfarande som anges i artikel 29.2.

KAPITEL V

ÖVERTAGANDE OCH ÅTERTAGANDE

Artikel 17

1. Den medlemsstat som skall ansvara för prövningen av en asylansökan enligt kriterierna i denna förordning är skyldig att

- a) på de villkor som anges i artiklarna 18–20 överta en asylsökande som har gjort en ansökan i en annan medlemsstat,
- b) slutföra prövningen av asylansökan,
- c) på de villkor som anges i artikel 21 återta en asylsökande vars ansökan är under prövning och som utan tillstånd befinner sig i en annan medlemsstat,
- d) på de villkor som anges i artikel 21 återta en asylsökande som har återkallat en ansökan under prövning och lämnat in en asylansökan i en annan medlemsstat,
- e) på de villkor som anges i artikel 21 återta en tredjelandsmedborgare vars asylansökan har avslagits och som utan tillstånd befinner sig i en annan medlemsstat.

2. Om en medlemsstat beviljar den asylsökande uppehållstillstånd, skall de skyldigheter som avses i punkt 1 överföras till den medlemsstaten.

3. Om det kan visas att den asylsökande har vistats minst sex månader i en medlemsstat, skall de skyldigheter som avses i punkt 1 överföras på denna medlemsstat.

4. De skyldigheter som anges i punkt 1 skall upphöra om tredjelandsmedborgaren har lämnat medlemsstaternas territorium under en period på minst tre månader, om han eller hon inte har ett giltigt uppehållstillstånd som utfärdats av den ansvariga medlemsstaten.

5. De skyldigheter som anges i punkterna 1 d och 1 e skall upphöra om den stat som är ansvarig för prövningen av asylansökan, som en följd av att ansökan återkallats eller avslagits, har genomfört de åtgärder som krävs för att tredjelandsmedborgaren skall kunna återvända till sitt ursprungsland eller till ett annat land dit han eller hon lagligen kan bege sig.

Artikel 18

1. Om en medlemsstat som har mottagit en asylansökan bedömer att en annan medlemsstat skall ansvara för prövningen av denna, får den förstnämnda staten anmoda den senare att överta ansvaret för den asylsökande, förutsatt att framställan om övertagande görs så snabbt som möjligt och i vart fall inom sextiofem arbetsdagar från det att asylansökan lämnades in, i den mening som avses i artikel 4.2.

Om framställan om övertagande inte görs inom sextiofem arbetsdagar, skall ansvaret för prövningen av asylansökan åvila den stat där asylansökan lämnades in.

2. En framställan om övertagande skall innehålla det faktaunderlag som krävs för att myndigheterna i den anmodade medlemsstaten skall kunna kontrollera om den är ansvarig enligt kriterierna i denna förordning.

Bestämmelser om hur framställningar skall vara utformade och göras skall antas enligt det förfarande som avses i artikel 29.2.

3. Den begärande medlemsstaten får begära ett snabbt svar om asylansökan har lämnats in till följd av vägrad inresa eller vistelse, anhållande på grund av olovlig vistelse eller till följd av delgivning eller verkställighet av beslut om utvisning och den asylsökande hålls i förvar. En sådan framställan skall innehålla de faktiska och rättsliga grunderna för varför ett snabbt svar är nödvändigt och en svarsfrist.

4. Om en begäran om övertagande har riktats till en annan medlemsstat skall den sökande underrättas utan dröjsmål om detta och om vilka tidsfrister som gäller, på ett språk som han eller hon förstår.

Artikel 19

1. Den anmodade medlemsstaten skall utföra de kontroller som behövs, särskilt i sina register, och fatta beslut om framställan om övertagande inom en månad från det att framställan gjordes. Om det saknas formell bevisning, skall den anmodade staten påta sig ansvaret om det finns en kedja av samstämmiga indicier som med en skäligen sannolikhetsgrad visar på ett sådant ansvar.

Förteckningen över bevisning och indicier och bestämmelserna om hur den skall tolkas skall antas enligt det förfarande som avses i artikel 29.2.

2. Om den begärande staten har begärt ett snabbt svar, skall den anmodade staten göra allt för att svara inom den angivna fristen. Om svar inte kan lämnas inom den angivna fristen, skall den anmodade staten före utgången av tidsfristen meddela den begärande staten när det är möjligt att tillhandahålla ett slutligt svar.

3. Om inget svar har lämnats vid utgången av den tidsfrist på en månad som anges i punkt 1, skall begäran om övertagande anses godtagen.

Artikel 20

1. Om den anmodade staten har godkänt övertagandet, skall den stat där asylansökan lämnades in meddela den asylsökande ett samlat beslut om att ansökan inte kan godtas och att överföring skall ske till den ansvariga staten inom högst femton arbetsdagar från mottagandet av svaret från den ansvariga staten.

2. Beslutet som avses i punkt 1 skall vara motiverat. Det skall innehålla uppgifter om fristerna för överföringen och om nödvändigt innefatta information om vilken dag och på vilken plats den asylsökande skall infinna sig om han eller hon gör förflyttningen på egen hand. Beslutet skall kunna överklagas. Ett eventuellt överklagande skall inte ha någon suspensiv verkan för överföringen.

3. Överföringen av den sökande från den medlemsstat där asylansökan lämnades in till den ansvariga medlemsstaten skall verkställas i enlighet med medlemsstatens nationella lagstiftning, efter samråd mellan de berörda medlemsstaterna, om det är praktiskt möjligt och inom högst sex månader från det att framställan om övertagande av ansvaret godtog.

Om nödvändigt skall den begärande staten förse den asylsökande med en passersedel, utformad efter en modell som antagits enligt förfarandet i artikel 29.2.

Den ansvariga medlemsstaten skall underrätta den begärande medlemsstaten om huruvida den asylsökande kommit fram i

god ordning eller inte har infunnit sig inom den fastställda tidsfristen.

4. Om överföringen inte verkställs inom sex månader, skall ansvaret åvila den medlemsstat där ansökan lämnades in.

5. Kompletterande bestämmelser om hur överföringen skall verkställas får antas enligt förfarandet i artikel 29.2.

Artikel 21

1. Återtagande av en asylsökande enligt artikel 4.6 och artikel 17 c–e skall verkställas enligt följande bestämmelser:

a) Framställan om återtagande måste innefatta de uppgifter som krävs för att den anmodade staten skall kunna fastställa sitt ansvar.

b) Den anmodade staten skall utföra nödvändiga kontroller och besvara framställan om återtagande inom åtta dagar räknat från det att den gjordes.

c) I undantagsfall får medlemsstaterna inom dessa åtta dagar lämna ett preliminärt svar, med uppgift om hur lång tid som krävs för att lämna ett slutligt svar. Tidsfristen för att lämna ett slutligt svar bör vara så kort som möjligt och får under inga omständigheter vara längre än fjorton dagar räknat från den tidpunkt när det preliminära svaret avsändes.

d) Om den anmodade medlemsstaten inte låter meddela sitt beslut inom den frist på åtta dagar som anges i punkt b, eller inom den frist på fjorton dagar som anges i punkt c, skall den anses ha gått med på att återta den asylsökande.

e) En medlemsstat som går med på ett återtagande är skyldig att åter släppa in den asylsökande på sitt territorium. Överföringen verkställs enligt den begärande medlemsstatens lagstiftning, efter samråd mellan de berörda medlemsstaterna när så är möjligt och senast inom sex månader från det att framställan om återtagande godkändes.

f) Den begärande staten skall delge den asylsökande återtagandebeslutet inom högst femton arbetsdagar från mottagandet av den ansvariga medlemsstatens svar. Beslutet skall vara motiverat. Det skall innehålla uppgifter om fristerna för överföringen och om nödvändigt innefatta information om vilken dag och på vilken plats den asylsökande skall infinna sig, om han eller hon gör förflyttningen på egen hand. Beslutet skall kunna överklagas. Ett eventuellt överklagande skall inte ha någon suspensiv verkan för överföringen.

Om nödvändigt skall den begärande staten förse den asylsökande med en passersedel, utformad efter en modell som antagits enligt förfarandet i artikel 29.2.

Den ansvariga medlemsstaten skall underrätta den begärande medlemsstaten om huruvida den asylsökande kommit fram i god ordning eller inte har infunnit sig inom den fastställda tidsfristen.

2. Om överföringen inte verkställs inom sex månader, skall ansvaret åvila den medlemsstat där ansökan lämnades in.

3. Bestämmelserna om bevis och indicier och deras tolkning samt om formerna för hur framställan skall göras, skall antas enligt förfarandet i artikel 29.2.

4. Kompletterande bestämmelser om hur överföringen skall verkställas får antas enligt förfarandet i artikel 29.2.

KAPITEL VI

ADMINISTRATIVT SAMARBETE

Artikel 22

1. Varje medlemsstat skall meddela alla andra medlemsstater som begär det de personuppgifter om den asylsökande som är adekvata, relevanta och inte mer omfattande än vad som krävs, för att

a) avgöra vilken medlemsstat som skall ansvara för prövningen av asylansökan,

b) pröva asylansökan,

c) uppfylla alla övriga skyldigheter som följer av denna förordning.

2. Uppgifter som avses i punkt 1 får endast avse

a) personuppgifter rörande sökanden och, i förekommande fall, medlemmar av hans familj (fullständigt namn, i förekommande fall tidigare namn, smeknamn och pseudonymer, nuvarande och tidigare nationalitet samt födelsedatum och födelseort),

b) identitets- och resehandlingar (passnummer och dyl., giltighetstid, datum för utfärdande, utfärdande myndighet, plats för utfärdande och liknande uppgifter),

c) andra upplysningar som behövs för att fastställa sökandens identitet, inklusive fingeravtryck enligt bestämmelserna i förordning (EG) nr 2725/2000,

d) orter där sökanden uppehållit sig och resvägar,

e) uppehållstillstånd och viseringar som har utfärdats av en medlemsstat,

f) platsen där ansökan lämnades in,

g) datum för en eventuell tidigare asylansökan, datum för den aktuella ansökan, hur långt handläggningen framskridit och innehållet i ett eventuellt beslut.

3. Vidare får den ansvariga medlemsstaten, om det skulle krävas i samband med prövningen av ansökan, anmoda en annan medlemsstat att lämna ut de uppgifter som den asylsökande åberopat till stöd för sin ansökan och skälen för eventuella beslut som fattats rörande den asylsökande. Den tillfrågade medlemsstaten får vägra att tillmötesgå denna förfrågan om lämnandet av uppgifterna skulle kunna äventyra väsentliga intressen för den staten eller skyddet av den berörda personens eller någon annans grundläggande fri- och rättigheter. Uppgifterna får endast utlämnas om den asylsökande skriftligen givit sitt samtycke till detta.

4. Varje framställan om uppgifter skall motiveras och, om den har till syfte att kontrollera uppfyllelsen av ett kriterium som kan medföra ansvar för den tillfrågade staten, ange vilket indicium eller vilken detaljerad och kontrollerbar upplysning i sökandens förklaringar den grundar sig på.

5. Den tillfrågade medlemsstaten är skyldig att svara inom en månad. Om särskilda svårigheter uppstår, får emellertid den tillfrågade medlemsstaten, innan tidsfristen på en månad har löpt ut, lämna ett preliminärt svar med angivande av hur lång tid som krävs för att lämna ett slutligt svar. Den senare tidsfristen skall vara så kort som möjligt och får under inga omständigheter överskrida sex månader. Om det vid efterforskningar av en medlemsstat som utnyttjat möjligheten att ge ett preliminärt svar framkommer uppgifter som kan medföra att den åläggs ansvaret, får denna stat inte åberopa ett överskridande av den frist som föreskrivs i artikel 18.1 som grund för att vägra att efterkomma en framställan om återtagande.

6. Utbyte av uppgifter skall ske på framställan från en medlemsstat och får bara äga rum mellan de myndigheter som har utsetts av respektive medlemsstat; varje medlemsstat skall meddela kommissionen vilken myndighet som utsetts och kommissionen underrättar övriga medlemsstater.

7. De utväxlade uppgifterna får bara användas för de ändamål som anges i punkt 1. I varje medlemsstat får uppgifterna endast vidarebefordras till myndigheter och domstolar som ansvarar för att

a) avgöra vilken medlemsstat som är ansvarig för prövningen av asylansökan,

b) pröva asylansökan,

c) uppfylla alla övriga skyldigheter som följer av denna förordning.

8. Den medlemsstat som överför uppgifter ansvarar för att de är riktiga och aktuella. Om det framgår att denna medlemsstat har överfört uppgifter som är felaktiga eller som inte borde ha överförts, skall de mottagande medlemsstaterna underrättas om det utan dröjsmål. De skall rätta eller utplåna dessa uppgifter.

9. Den asylsökande har rätt att på begäran ta del av de uppgifter rörande honom eller henne som behandlats.

Om han eller hon konstaterar att uppgifterna har behandlats på ett sätt som strider mot bestämmelserna i denna förordning eller i direktiv 95/46/EG, har den asylsökande rätt att få uppgifterna rättade, utplånade eller blockerade, särskilt om de skulle vara ofullständiga eller felaktiga.

Den myndighet som låter rätta, utplåna eller blockera uppgifterna skall antingen underrätta den stat som lämnat eller den stat som mottagit uppgifterna.

10. I varje berörd medlemsstat skall överföringen och mottagandet av utväxlade uppgifterna noteras antingen i den berörda personens personliga akt eller i ett register.

11. Uppgifterna skall bevaras under en period som inte är längre än nödvändigt för de ändamål för vilka de har utväxlats.

12. Om uppgifterna inte behandlats på automatisk väg eller inte ingår i eller kommer att ingå i ett register, skall varje medlemsstat vidta lämpliga åtgärder för att genom effektiv tillsyn säkerställa att denna artikel följs.

Artikel 23

Medlemsstaterna skall se till att de enheter som ansvarar för att uppfylla skyldigheterna enligt denna förordning har de resurser som krävs för att utföra sitt arbete och, i synnerhet, att inom utsatt tid besvara framställningar om uppgifter och framställningar om övertagande och återtagande.

Artikel 24

1. Medlemsstaterna får sinsemellan ingå bilaterala administrativa överenskommelser om hur förordningen skall tillämpas i praktiken och därmed underlätta dess genomförande och öka dess effektivitet. Dessa överenskommelser får avse

- a) utbyte av sambandspersoner,
- b) åtgärder för enklare förfaranden och kortare frister vad gäller översändande och prövning av framställningar om övertagande och återtagande,
- c) inrättande av en mekanism för rationalisering av överföringarna som, utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 6, 7, 8, 15 och 16, gör det möjligt att efter en avtalad tidsperiod på högst en månad, endast verkställa de överföringar som kvarstår som balans för en medlemsstat sedan övriga möjliga överföringar efter avräkning tagit ut varandra. Varje överenskommelse om rationalisering av överföringarna skall ange de kriterier som ligger till grund för beslut om att genomföra eller avstå från att genomföra överföringen av de asylsökande i fråga.

2. De överenskommelser som avses i punkt 1 skall anmälas till kommissionen. Kommissionen skall godkänna överenskommelserna som avses i punkt 1.b och 1.c efter att ha kontrollerat att de inte strider mot bestämmelserna i denna förordning.

KAPITEL VII

ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER OCH SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 25

1. Denna förordning ersätter konventionen rörande bestämmandet av den ansvariga staten för prövningen av en ansökan om asyl som framställts i en av medlemsstaterna i Europeiska gemenskaperna, undertecknad i Dublin den 15 juli 1990.

2. För att säkerställa att bestämmelserna om fastställande av vilken medlemsstat som skall ansvara för prövningen av en asylansökan, om asylansökan lämnats in efter det datum som anges i artikel 31 andra stycket, skall omständigheter som kan göra en stat ansvarig enligt bestämmelserna i denna förordning beaktas även om de förelåg före detta datum.

3. När det i rådets förordning (EG) nr 2725/2000 hänvisas till Dublinkonventionen, skall denna hänvisning förstås som en hänvisning till denna förordning.

Artikel 26

Bestämmelserna i denna förordning skall vad beträffar Frankrike endast tillämpas på dess europeiska territorium.

Artikel 27

Medlemsstaterna skall tillämpa bestämmelserna i denna förordning utan diskriminering på grund av bland annat kön, ras, hudfärg, etniskt eller socialt ursprung, genetiska särdrag, språk, religion eller övertygelse, politisk eller annan åskådning, tillhörighet till nationell minoritet, förmögenhet, börd, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning.

Artikel 28

Medlemsstaterna skall föreskriva påföljder för överträdelser av bestämmelserna i denna förordning och skall vidta de åtgärder som krävs för att se till att dessa påföljder tillämpas. Påföljderna skall vara effektiva, proportionella och avskräckande.

Artikel 29

1. Kommissionen skall biträdas av en kommitté som skall bestå av företrädare för medlemsstaterna och ha en företrädare för kommissionen som ordförande.

2. När hänvisning sker till denna punkt skall det föreskrivande förfarandet i artikel 5 i beslut 1999/468/EG tillämpas, varvid bestämmelserna i artikel 7 i det beslutet skall iakttas.

3. Den tid som avses i artikel 5.6 i beslut 1999/468/EG skall fastställas till tre månader.

Artikel 30

Kommissionen skall senast tre år efter den dag som anges i artikel 31 första stycket rapportera till Europaparlamentet och rådet om tillämpningen av denna förordning och föreslå eventuella nödvändiga ändringar. Medlemsstaterna skall minst sex månader före denna dag lämna alla upplysningar som behövs för att utarbeta rapporten till kommissionen.

Efter att ha lagt fram den rapport som nämns i första stycket, skall kommissionen rapportera till Europaparlamentet och rå-

det om tillämpningen av denna förordning, samtidigt som rapporterna om genomförandet av Eurodac-systemet enligt artikel 24.5 i förordning nr 2725/2000 översänds.

Artikel 31

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Förordningen är tillämplig på asylansökningar som lämnats in från och med den första dagen i den sjätte månaden som följer på förordningens ikraftträdande. Vilken medlemsstat som har ansvar att pröva en asylansökning som lämnats in före detta datum skall avgöras enligt Dublinkonventionens kriterier.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.